

bliver frit. Dette er navnlig den Maade, der benyttes af de omtalte Bestdere i Jylland; jeg er selv personlig bekendt med flere, der dels underhaanden, dels ved Auktioner, have kjøbt Eiendomme til høi Pris, eller som have lyst til at opbyrde udbrædede Strækninger, men mangle de fornødne Capitaler dertil, og som under saadanne Forhold, hvor de ikke vare stand til at give fuldfommen Sikkerhed, paa den nævnte Maade have faaet Penge til Laans. Disse Laan ere da i Reglen gjorte hos de Instituter, der kunne tage højere Rente end 4 pCt. navnlig hos Centralkassen i Kjøbenhavn; kun hvor de ikke kunne faae Laan paa saadanne Steder, har man maattet ty til Verker og andre slige for Eierne uheldige Omsætninger. Naar nu Renten bliver fri for Laan mod haandsaet Pant, saa er der altid den Udvei for den betrængte Eier, at udstede Accomodationsobligationer, og give den Rente, han maa bekvemme sig til at svare for at faae Laanet paa det haandsaede Pant. Som Følge heraf kan den Begrændsning, som fra andre Sider kan være ønskelig for Landet i det Hele, ikke faae den Betydning, som de Herrer ville tillægge den. Der er vel to Byrder ved at benytte denne Maade, den første er den, at man maa give noget Mere ud til Stempelpapir, fordi der maa udstedes tvende Obligationer, og Accomodationsobligationen maa sædvanligvis udstedes for et større Beløb end Obligationen for det egentlige Laan, altsaa noget højere Stempelpapir; og dernæst er der den Mistlighed, at naar man ikke har en betroet Mand, som kan pantsætte Accomodationsobligationen, kan man derved lide Tab, men disse Ulemper ere dog ikke af saa stor Betydning, at man ei kan sige, at der herved er en Udvei for de Mand, som under de givne

Forhold, navnlig i Hovedstaden, kunde behøve den. Jeg kan saaledes ikke indsee, at der er en saadan Trang til en fuldstændig Rentesfrihed, som man har søgt at begrunde ved de forffjellige herhen hørende Betragtninger.

Jeg skal endnu tilføie, at der i ganske enkelte Tilfælde er givet Bevilling til at betale 6 pCt. i Rente — jeg har siden igaar søgt og faaet Dplysning derom — og skal jeg endnu sluttelig bemærke, at hvad Bevillingsgebyret angaaer, er der allerede et Rescript af 14de Marts 1821, som bemyndiger til at moderere Gebyret for Bevillinger til smaa Laan indtil 1000 Rd., og Indenrigsministeriet har oftere modereret slige Gebyrer. Disse to factiske Dplysninger vilde jeg her tilføie.

Broberg: Jeg har igaar tilladt mig at udtale mig saa udsørligt om den foreliggende Sag, at jeg idag skal indskrænke mig til nogle ganske enkelte korte Bemærkninger, for at imødegaae nogle af de vigtigste Indvendinger, som man igaar har fremført mod mine Betragtninger. Den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 4de Valgkreds (Brunn) yttrede igaar, at han frygtede for, at ved Rentefodens fuldkomne Frigivelse vilde Capitalerne gaae ud af Eiendommene, og Creditforeningernes Obligationer synke betydeligt i Pris, men jeg troer, at han deri har taget meget feil; thi Capitalerne ville jo altid være tilstede, og om de end gaae ud af Eiendommene, ville de dog blive i Landet og anvendes i andre Foretagender, og maaskee anvendes til at indkjøbe Obligationer. Som Følge heraf kan man ikke befrygte, at Creditforeningernes Obligationer paa Grund deraf vilde falde, de vilde maaskee endogsaa stige.